

מסורת הש"ס

(א) דקדיש מ"ה... (ב) ויהוה מ"ה... (ג) ויהוה מ"ה... (ד) ויהוה מ"ה... (ה) ויהוה מ"ה... (ו) ויהוה מ"ה... (ז) ויהוה מ"ה... (ח) ויהוה מ"ה... (ט) ויהוה מ"ה... (י) ויהוה מ"ה...

גילוי הש"ס

נ"ב... ו' היא אהת... ספקותיו קשורין... דף ג' ע"א מסופק דהא...

מוסף רש"י

זו דוחה... מן הקנה מדין... זרע על שכן... מהלכות... מנהלית... מחייבת... מחייבת... מחייבת...

זרע על שכן... מהלכות... מנהלית... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת...

זרע על שכן... מהלכות... מנהלית... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת...

זרע על שכן... מהלכות... מנהלית... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת...

זרע על שכן... מהלכות... מנהלית... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת...

זרע על שכן... מהלכות... מנהלית... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת...

זרע על שכן... מהלכות... מנהלית... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת... מחייבת...

כל המנחות

פרק ראשון מנחות

יא

עין משפט
ג' מצוה

או קורט לבונה פסול. מפני כן הקומץ חקר כדי מקום הקורט. והמ' כיצד קומץ והלא לבונה על המנחה היא דכתיב (ויקרא ו) כל הלבונה אשר על המנחה תשובה לדבר כשקומץ מלקל הלבונה כולה לד' אחד וקומץ הסולת מאלמד הכלי יא: מלא גם הקרבה היא. דלאחר שהיא

קומץ על המנחה היא מולחו יא' דכפרית דהכי אמר בפ"ג (לקמן ב) יבול מלא מנחה כולה טעונה מלא ח"ל על כל קרנך יא' קרנך טעון מלא ויאן כל המנחה טעונה מלא. ויא קשיא ולישמעינן לבונה וכל שכן לרוב ומלא חרין אי מלא לבונה דברשא הכי נמי דלא מיבעיה ליה למיני לרוב ומלא ללא הואיל ונקט לרוב דברשא מלא לבונה ומלא יא: מאי איריא משום קומץ חסר טיפוק ליה לרובו פסול משום חסר טיפוק. דמפני למה לקמה וחלייה פוסלה דקדישים דמפני כזבחים (דף ג' ב) אי נמי מושך בין קומץ לקמה כגון שאמנע הקומץ וחלה אה הקומץ וגרעה כשני תלא קמיני: מן הלז. למעלה אלל גודל או למטה אלל קמייה דליכא חלייה דהיינו מן הצד ללאחר שקמץ הופך גב ידו למטה כדי שלא יפול מן הקומץ כלום והיו יא' גודל וקמייה לן הצד והשתא ליכא חלייה שאכל הקמה מוטל הרובו אלל חסרון אוכא: דקמלי איניש. משמע בכל האצבעות: יא' זרם. אצבע קטנה ממנה מחיל הורח וז"מ למדת חסן ורח ארכה: וו קמילה. ממנה מחיל הקומץ מלוחו אצבע שאכל הקטנה: וו אהט. ממנה מודדין כל אמות הצנין והכלים לפי שהיא ארוכה מטרין ושתי אמות היו בשוין הכייה שתי מקלות שהן מכלות ומקלות אמות הצנין והואן מקלות נמדודו בחומר אצבע יא' שהיא ארוך: וו אצבע. לעבל הסך אצבע אלמא ב' קמיה קומץ ולא זרם: ומשינו י' אמרין דכולה אצבעות קמן למטה מן הקומץ ומתקו ומשוחו כנאצבע קטנה שלא יהא מצוקן וכן מלמעלה בגודל: כינוי עמיד. אמנתי מהדר דקמתי וו קמיה דממנה מחיל הקומץ: (א) ס' קומפול. והריס ממנן בקומפול (ויקרא ו): כרשאי אצבעותיו. מעט בא' שלא יגיע עד פס ידו: כהמכס ומרשעס. דמעשהין אפיין בבל דלומר לקמן בפרק אלו מנחות נקמלות דף ע"ה: דלאחר שהן אפיין פוחתן וקומץ הלך אי אפשר לפחותן דקות כל כך וכשהוא קומץ ויצולחו חוץ ב' למקומו הלך מוחך בגודלו יבאל חוץ ולא יומר: כ' קמיה קדשים (ומהי ס' ז) הוא עבודה קשה: ונחמינה נמי אמר' בפ' הוציא לו דנמסכת יומא (דף מט:) ארוח ב' אה הצנן כרשאי אצבעותיו ומעלה בגודלו כו' וו היא עבודה קשה: דקמלי איניש. מכניס ידו אצבעותיו ודוחק בקמח והקמה נכנס מצוק ידו: כרשאי אצבעותיו. שהכניס ראשי אצבעותיו בקמח ופס ידו כלפי ב' קמה וקומץ מלא קומפול עד פס ידו כחוקו מהו: מן הגרדן. שנתן גב ידו על הקמה והולין ידו עד שנגסם הקמת דרך ידו למן ידו. ל"א מן הגרדן מזלי הכלי שלא קמץ באמצע הכלי: מלמעלה למטה. שהכניס ב' אצבעותיו בקמח וגב ידו כנגד הקמה וקומץ: מלא פניו. דיום הכיפורים קטרת סמים דק: דכספני איניש. שמשכטין ידו ידיהם וחופפים: מן הגרדים. שהכניס קטרת כספני דרך בין גודל לאצבע. ל"א מן הגרדים של כלי: דבכיה לקומץ. בעת קידושו ב' לכלי דפטו דמנא מצפנים: כרשיעא דמנא. כגון שהיה לכלי בית קיבוץ מאחוריו כמו שיז בעקרות ב'א: מרתני ריבה שמה. דהיה לוג כדאמר בפ' שתי מדות (לקמן ס' ב) מהאי קרל ויקרא דין למנחה ולוג שמן: חיסר שמה. פקולה כדאמרן לעיל (ט): משמנה ויקרא ב' שחם חיסר כל שהוא פסול: חיסר לבונה. דשיעור לבונה מלא הקומץ. בפ' הרי עלי עשרון (לקמן ק') מפרש לה גבי' אמר ר' הירוש' וי' ויא קשיא ולימי ריבה לבונה הא מפרש לה גבי' וי' (ב' ג') ויערני עמה דנרתיא כמתי הלאה' אלל בלוג ומחלה קמ' דלא מיפסקלא: ולוקמה כגון דעריב דה. פורתא שמן ל' דחול או שמן דחביריה: דפסול דה שמן. דלומר בפרק כל המנחות (לקמן ט') ל' שיש עליה שמן ויקרא ה' ואם שס פסול: אי ידעה. שהפרישו לשמה: הא ל'ס לה. וכיון דלא חזי לה לא מקדיש שמן ל' שמופרש לה: והאי חזי לה. כלומר זיל לגביה דהאי חזי לה חזי לגביה דהאי חזי לה: ומנא ליה לרבי אליעזר הא. דלפילו הפרשן ל'א לשמן פסול אה עירנו עמה: שמה. משמע דהפרש ל'א לשמה: והמניא

והוא היא עבודה קשה שבמקדש. למ"ד בפרק אלו מנחות (לקמן ע"ה): שמחויין לטולתן אינה קשה יותר ממנחה טולת אלה סנה לר כמ"ד שהיה מחלקה לשנים ושנים לרבעיה: והיא איבא חגיגה. כשהיה נכנס לפני ולפנים ולא כשהיה חושן נזלשבת בית אצטריס ועבודה קשה היא קולח דמנוחה ביומא

(דף מט:) מלמטה אפעליה. פי' ששקוטרם שהכניס ראשי אצבעותיו בקמח וגב ידו כנגד הקמה וקמץ ויאן זה כרשאי אצבעותיו לעיל דהאם פס ידו כנגד הקמה ומכניס ראשי אצבעותיו וקומץ מלא קומפול עד פס ידו והשתא ל"א הקוטרם קורא ראשי אצבעותיו למטה וכן מפרש ר"ת נמסכה שנת (דף ג' ב) גבי צנין הופרשין למעלה פירושו ל'ד פיסקא היד ומניא רשיה מהא דלמר בפ' כל היד (ג' ב) מן העטרה ולמעלה דל'ד הגוף קורא למעלה ואינה ראייה כל כך ולגבי מילה שהיא מלייה שייך לקרות ראש המילה למטה היא הלאצבעות שאדם וקוף אצבעותיו למעלה שייך לקרות למטה היא הלאצבעות ומלמעלה למעלה יש לפרש שמכניס ידו בקמח דרך פס ידו עד שנגיע לראשי אצבעותיו: יא' קומץ כיצד חופה אלש אצבעותיו על פס ידו וקומץ במחבת ובמרחשת מוחך בגודלו מלמעלה ובאצבעו קטנה מלמטה יאו היא עבודה קשה ו שבמקדש והו ותו לא והאיבא מליקה והאיבא חגיגה אלא ו' היא אחת מעבודות קשות שבמקדש א"ר פפא פשיטא לי מלא קומצו כדקמצי איניש בעי רב פפא קמץ בראשי אצבעותיו יא' מאי מן הצדדין מאי ממשא למעלה מאי יתיקו אמר אצבעותיו מהו מן הצדדין מהו י' חפן בוזו ובוו וקרבן זו אצל זו מהו תיקו בעי י"ב פפא דבקה לקומץ ברפניה דמנא מאי תוך כלי בעינן והאיבא או דלמא הנוחך בחובו בעינן וליכא יתיקו בעי מר בר רב אשי הפכיה למנא דברביה לקומץ בארעייתא דמנא מאי הנוחך בחובו בעינן והאיבא או דלמא בתיקו בעינן וליכא יתיקו: מרתני י' כיצד הוא עושה פשיט את אצבעותיו על פס ידו ריבה שמה חסר שמה חיסר לבונה פסולה: גמ' היכי דמי ריבה שמה א"ר י' א"ליעזר י' כגון שהפריש לה שני לוגין ולוקמה כגון דעריב בה שמן דחולין ושמן דחביריה וכי חימא שמן דחולין ושמן דחביריה לא פסול י' מחיקף לה רב זוטרא בר טוביה אלא מעתה מנחת חוטא דפסול בה שמן היכי משכחת לה אי דידה הא לית לה אי דחולין דחביריה' הא אמרת לא פסול י' (וא אמרת דאפריש לה שמן כיון דלית לה שמן כלל חולין ונתיבו) ור' י' א"ליעזר לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא דחולין דחביריה דפסול אבל הפריש לה שני לוגין והוא חזי ל' והאי חזי ל' איבאל לא ליפסול קמ"ל ומנא ליה לר' א"ליעזר הא אמר רבא מתני' קשיתיה מאי איריא דתני ריבה שמה ליחני ריבה לה שמן אלא הא קמ"ל דאע"פ דהפריש לה שני לוגין: חיסר לבונה: י' חסרה ועמדה על קורט אחד פסולה על שני קרטיין כשרה דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר על קורט אחד כשרה פחות מכאן פסולה והתניא

כיצד חופה אלש אצבעותיו על פס ידו וקומץ במחבת ובמרחשת מוחך בגודלו מלמעלה ובאצבעו קטנה מלמטה יאו היא עבודה קשה ו שבמקדש והו ותו לא והאיבא מליקה והאיבא חגיגה אלא ו' היא אחת מעבודות קשות שבמקדש א"ר פפא פשיטא לי מלא קומצו כדקמצי איניש בעי רב פפא קמץ בראשי אצבעותיו יא' מאי מן הצדדין מאי ממשא למעלה מאי יתיקו אמר אצבעותיו מהו מן הצדדין מהו י' חפן בוזו ובוו וקרבן זו אצל זו מהו תיקו בעי י"ב פפא דבקה לקומץ ברפניה דמנא מאי תוך כלי בעינן והאיבא או דלמא הנוחך בחובו בעינן וליכא יתיקו בעי מר בר רב אשי הפכיה למנא דברביה לקומץ בארעייתא דמנא מאי הנוחך בחובו בעינן והאיבא או דלמא בתיקו בעינן וליכא יתיקו: מרתני י' כיצד הוא עושה פשיט את אצבעותיו על פס ידו ריבה שמה חסר שמה חיסר לבונה פסולה: גמ' היכי דמי ריבה שמה א"ר י' א"ליעזר י' כגון שהפריש לה שני לוגין ולוקמה כגון דעריב בה שמן דחולין ושמן דחביריה וכי חימא שמן דחולין ושמן דחביריה לא פסול י' מחיקף לה רב זוטרא בר טוביה אלא מעתה מנחת חוטא דפסול בה שמן היכי משכחת לה אי דידה הא לית לה אי דחולין דחביריה' הא אמרת לא פסול י' (וא אמרת דאפריש לה שמן כיון דלית לה שמן כלל חולין ונתיבו) ור' י' א"ליעזר לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא דחולין דחביריה דפסול אבל הפריש לה שני לוגין והוא חזי ל' והאי חזי ל' איבאל לא ליפסול קמ"ל ומנא ליה לר' א"ליעזר הא אמר רבא מתני' קשיתיה מאי איריא דתני ריבה שמה ליחני ריבה לה שמן אלא הא קמ"ל דאע"פ דהפריש לה שני לוגין: חיסר לבונה: י' חסרה ועמדה על קורט אחד פסולה על שני קרטיין כשרה דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר על קורט אחד כשרה פחות מכאן פסולה והתניא

ויזאת חוץ ב'א למקומו הלך מוחך בגודלו מלמעלה ובאצבעו קטנה מלמטה: ב'א וו היא עבודה קשה שבמקדש. שזקושי גדול הוא משום שלא יבאל חוץ ולא יומר: כ' קמיה קדשים (ומהי ס' ז) הוא עבודה קשה: ונחמינה נמי אמר' בפ' הוציא לו דנמסכת יומא (דף מט:) ארוח ב' אה הצנן כרשאי אצבעותיו ומעלה בגודלו כו' וו היא עבודה קשה: דקמלי איניש. מכניס ידו אצבעותיו ודוחק בקמח והקמה נכנס מצוק ידו: כרשאי אצבעותיו. שהכניס ראשי אצבעותיו בקמח ופס ידו כלפי ב' קמה וקומץ מלא קומפול עד פס ידו כחוקו מהו: מן הגרדן. שנתן גב ידו על הקמה והולין ידו עד שנגסם הקמת דרך ידו למן ידו. ל"א מן הגרדן מזלי הכלי שלא קמץ באמצע הכלי: מלמעלה למטה. שהכניס ב' אצבעותיו בקמח וגב ידו כנגד הקמה וקומץ: מלא פניו. דיום הכיפורים קטרת סמים דק: דכספני איניש. שמשכטין ידו ידיהם וחופפים: מן הגרדים. שהכניס קטרת כספני דרך בין גודל לאצבע. ל"א מן הגרדים של כלי: דבכיה לקומץ. בעת קידושו ב' לכלי דפטו דמנא מצפנים: כרשיעא דמנא. כגון שהיה לכלי בית קיבוץ מאחוריו כמו שיז בעקרות ב'א: מרתני ריבה שמה. דהיה לוג כדאמר בפ' שתי מדות (לקמן ס' ב) מהאי קרל ויקרא דין למנחה ולוג שמן: חיסר שמה. פקולה כדאמרן לעיל (ט): משמנה ויקרא ב' שחם חיסר כל שהוא פסול: חיסר לבונה. דשיעור לבונה מלא הקומץ. בפ' הרי עלי עשרון (לקמן ק') מפרש לה גבי' אמר ר' הירוש' וי' ויא קשיא ולימי ריבה לבונה הא מפרש לה גבי' וי' (ב' ג') ויערני עמה דנרתיא כמתי הלאה' אלל בלוג ומחלה קמ' דלא מיפסקלא: ולוקמה כגון דעריב דה. פורתא שמן ל' דחול או שמן דחביריה: דפסול דה שמן. דלומר בפרק כל המנחות (לקמן ט') ל' שיש עליה שמן ויקרא ה' ואם שס פסול: אי ידעה. שהפרישו לשמה: הא ל'ס לה. וכיון דלא חזי לה לא מקדיש שמן ל' שמופרש לה: והאי חזי לה. כלומר זיל לגביה דהאי חזי לה חזי לגביה דהאי חזי לה: ומנא ליה לרבי אליעזר הא. דלפילו הפרשן ל'א לשמן פסול אה עירנו עמה: שמה. משמע דהפרש ל'א לשמה: והמניא

שכחתי את כל המצוות אשר צוה ה' את ישראל לעשות... (ב' ג' ו) ויא קשיא ולימי ריבה לבונה הא מפרש לה גבי' וי' (ב' ג') ויערני עמה דנרתיא כמתי הלאה' אלל בלוג ומחלה קמ' דלא מיפסקלא: ולוקמה כגון דעריב דה. פורתא שמן ל' דחול או שמן דחביריה: דפסול דה שמן. דלומר בפרק כל המנחות (לקמן ט') ל' שיש עליה שמן ויקרא ה' ואם שס פסול: אי ידעה. שהפרישו לשמה: הא ל'ס לה. וכיון דלא חזי לה לא מקדיש שמן ל' שמופרש לה: והאי חזי לה. כלומר זיל לגביה דהאי חזי לה חזי לגביה דהאי חזי לה: ומנא ליה לרבי אליעזר הא. דלפילו הפרשן ל'א לשמן פסול אה עירנו עמה: שמה. משמע דהפרש ל'א לשמה: והמניא

שכחתי את כל המצוות אשר צוה ה' את ישראל לעשות... (ב' ג' ו) ויא קשיא ולימי ריבה לבונה הא מפרש לה גבי' וי' (ב' ג') ויערני עמה דנרתיא כמתי הלאה' אלל בלוג ומחלה קמ' דלא מיפסקלא: ולוקמה כגון דעריב דה. פורתא שמן ל' דחול או שמן דחביריה: דפסול דה שמן. דלומר בפרק כל המנחות (לקמן ט') ל' שיש עליה שמן ויקרא ה' ואם שס פסול: אי ידעה. שהפרישו לשמה: הא ל'ס לה. וכיון דלא חזי לה לא מקדיש שמן ל' שמופרש לה: והאי חזי לה. כלומר זיל לגביה דהאי חזי לה חזי לגביה דהאי חזי לה: ומנא ליה לרבי אליעזר הא. דלפילו הפרשן ל'א לשמן פסול אה עירנו עמה: שמה. משמע דהפרש ל'א לשמה: והמניא